

Vidéki levél.

Bálintzon 1892. január 27.

Tisztelt Szerkesztőség!

Hogy vármegyénk az ipar terén nem az utolsó helyet foglalja el, igazolja ujlag a bálintzi kincstári erdőkben a Baiersdorf és Biach fakereskedő czég által épített lóvonatu erdei fapálya.

E pálya hossza mintegy 5 *km.*, az említett czég fűrésztelepétől indul ki és a Béga csatornán vert hidon keresztül hazánk legszebb tölgyesén, a bálintzi erdőn vonul keresztül, átszeli a törvényhatósági utat és ugy halad a telepítési területnek szánt ez évi vágásba.

E pálya keletkezését és kivitelét az a körülmény idézte elő, hogy a magas kincstár telepítés czéljából évente nagyobb erdőterületeket, mintegy 5—600 holdat vágat le, és az ezen területeken lévő nyers terményeket a Baiersdorf és Biach czégnek eladja.

E területeken mintegy 18.000 *m*³ épületi fát és mintegy 24.000 *m*³ dorongfát fog a czég átvenni.

Tekintetbe véve, hogy e vidéken napról-napra érezhetőbbé válik a fuvarerő hiánya, nem csekély aggodalmat okozott vállalkozóknak ennek a nagy mennyiségű fának elfuvarozása.

A fuvarerő hiánya a marhalétszám apadásában keresendő; a mi meg abban leli magyarázatát, hogy az egyes községeknek az urbéri rendezés alkalmával csak mintegy 50—60 hold közlegelő jutott és ezt a tulajdonosok bizony az igazat megvallva, nem igen ápolták. A laza talaju lejtős legelőt sertéseikkel össze-vissza turatták, szekereikkel a talajt felvágatták s nem gondoltak azzal, ha egy-egy nagyobb eső a kerékvágást megmélyíté, s lassanként annyira ki-

mosta, hogy a kerékvágás csupa szakadássá vált s a szakadás terjedt tovább és tovább. Az erdőtörvény életbelépése óta az erdei legeltetés természetesen már jelentékenyebben korlátoztatott.

A majorsági földek, melyek a községeknek megvételre felajánlottak, miután azokat megvenni egyik sem akarta, részben másoknak adattak el, részben a kincstár által betelepítettek, minek következtében 300—400 hold legelő vonatott el a községektől.

Az istállózással még népünk megbarátkozni nem tud.

A fentebb ecsetelt viszonyok mellett a vállalkozónak sem maradt egyéb hátra, mint más szállítási eszközökről gondoskodni és így szülemlett meg az eszme, hogy egy lóvonatu pályát építsen.

E terv keresztülvitelében, mint az eféle iparvállalatoknak hatalmas pártfogójának, a magas kincstárnak pártfogásában részesült; készségesen átengedett az erre szükséges terület, míg a törvényhatóság másfelől mindent elkövetett, hogy a test igévé legyen, a pálya a közforgalomnak, a használatnak átadassék.

A lóvonatu erdei fapálya tényleg mult hó közepén át is lőn adva a forgalomnak.

E pálya kivitele igen egyszerű. A földön 1—1 *m* távolságban 1.20 *m* hosszú 2 vésettél ellátott talpfák, dorongok vannak elhelyezve. Ezek véseteibe jő 0.60 *m* nyomtávban a két $\frac{10}{10}$ *cm*-es fűrészelt fasin, melyek egész hosszukban 2 $\frac{1}{2}$ *cm* széles és 3 *mm* vastag pánntal vannak bevonva.

Ezeken a síneken járnak azután a Koppel Arthur berlini mérnök által szerkesztett kocsik.

A kocsik szerkezete a következő: van 2 vastengelyen 2—2 öntött vaskerék, a tengelyek felett egy fakeret, a kocsi egyik végén dörzsfék. A kocsik közepén meg egy rakoncza

a mi egy vas szeg körül ide-oda mozog, úgy, mint a közönséges kocsiban.

Két ilyen kocsira teszik fel a rönköt s azután a fakere-
ten lévő korongba becsatolják a lánczot, melynek a végén
egy kisafa van, a kisafához a teher nagysága szerint egy
lovat, illetve 2 lovat egymás elejébe fognak be.

Egy pár ilyen kocsin 2 ló 3—4 m^3 -t szállit egyszerre
el, míg egy közönséges szekéren csak 1—1 $\frac{1}{4}$ m^3 -t képes
elvinni.

Divald Béla.

Könyvismertetés.

*„A vadászati ismeretek kézikönyve. I-ső kötet. Irta: bölcs házai
Belházy Jenő m. kir. erdőtitkár. Kiadja az „Orsz. m. vadá-
szati védegyelet.“*

Ez a most megjelent mű első kötetét képezi az »Orsz.
magyar vadászati védegyelet« megbizásából megírandó három
kötetes nagy munkának és három részre van osztva.
Első rész : fegyvertan; második rész: a fogókészülékek,
csalétek, hívók, hurkok s a vadászatnál még szükséges
egyéb berendezésekről és tárgyokról; harmadik rész: a
vadász-ebek, vadász-ló és sólyom. A megjelent első kötet
gazdagon van illusztrálva 440 ábrával és 31 képmelléklettel.

Hosszas vajudás után tehát végre is a vadászközön-
ség rendelkezésére áll a szakirodalmunkban hézagpótló mű
első kötete.

Ha tárgyilagossággal olvassuk a művet, igazolva látjuk
azt a bizalmat, a melyet az »Orsz. m. vadászati védegyelet«
igazgatósága a szerzőbe vetett, midőn őt a kötet megírá-
sával megbizta. A mit szorgalom, a tárgy szeretete és az